

לשמע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת יתרו

זכור את יום השבת לקדשו

בפסוק הקצר "זכור את יום השבת לקדשו" (שמות כ, ז) יש סתירה פנימית. "זכור את יום השבת" – משמע שהשבת מיוחדת כבר מרגע בריאתה. האל ייחד את היום השביעי מששת ימי בראשית, וקדושת היום היא מתנה שניתנה מלמעלה.

לעומת זאת, "לקדשו" מורה כי ייחודו של יום השבת מוטל על האדם. יום זה בבסיסו הוא יום כשאר הימים, אך הקב"ה מצווה אותנו לייחדו ולקדשו.

אם כן, האם יום השבת קדוש מעיקרא, או שמחובתנו של האדם לקדשו?

אפשר לענות על שאלה זובכמה דרכים:

- א. אכן יום זה קדוש מעצמו, אך קדושתו טמונה ומוסתרת, וכשאנו מקדשים את השבת אנורק מגלים את אשר נעלם מן העין. למעשה איננו מקדשים את השבת – אנו מקדשים את עצמנו כדי שנוכל להציץ לקדושת השבת הקיימת. אנו שובתים ממלאכה כדי לזכות ולראות את מעלת השבת האופפת את העולם.
- ב. אין קדושה עצמית ליום זה, הטבע ממשיך ופועל את פועלו כבכל ימות השבוע. שום דבר בעולם אינו משתנה בשבת, עד שבא עם ישראל ומקשיב לצו ה' – להיזכר ביום השביעי, לקדשו ולהפוך אותו לשבת. הציווי "זכור את יום השבת" הוא התזכורת שמזרזת אותנו לפעול. לפי תפיסה זו האדם הוא שמביא את הקדושה לעולם.
- ג. יום השבת הוא יום קדוש ומרומם מששת ימי בראשית, ועליך, בן ישראל, להוסיף קדושה על קדושתו. הפסוק הבא – "שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתְּךָ" – מלמד מהי הדרך לקדש את השבת ולהוסיף בה קדושה. ששת ימים תעשה את כל המוטל עליך מכוח השבת, ומתוך כך תקבל השבת את כל עצמתה.

האדם, כמוהו כשבת, יש בו קדושה שבאה מאלוקים ועליו לגלות אותה. האדם הגיע לעולם כדי לקדש את עצמו ולא כדי לחיות רק על פי טבעו, וקדושתו צריכה לקדש את כל הסובבים אותו.

כל התשובות אמתיות ונכונות. עלינו לגלות את הקדושה הטמונה בשבת, להפוך אותה ליום קדוש, ומקדושת יום השבת להוסיף קדושה בחיי המעשה.